

ΨΥΧΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΕΦΗΒΩΝ

ΣΤ' ΜΕΡΟΣ

Ψαθάς Δημήτρης
Παιδαγωγός – MSc
Κοινωνικής Ψυχιατρικής - Παιδοψυχιατρικής

Σήμερα θα πούμε λίγες πληροφορίες που σχετίζονται με προβλήματα *μαθησιακών δυσκολιών, λόγου και επικοινωνίας* και που χρειάζονται αντιμετώπιση από ειδικούς. Όσο πιο γρήγορα απευθυνθείτε σε αυτούς τόσο πιο αποτελεσματική θα είναι η αντιμετώπιση.

Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες

Ένα παιδί με μαθησιακή δυσκολία είναι ένα παιδί με φυσιολογική νοημοσύνη που δεν έχει οργανικό ή ψυχολογικό πρόβλημα αλλά δυσκολεύεται σ' ένα συγκεκριμένο τομέα μάθησης (π.χ. μαθηματικά, ανάγνωση, γραπτός λόγος). Το παιδί διαθέτει τις απαιτούμενες ικανότητες για να αναπτύξει την δεξιότητα που το δυσκολεύει αλλά δεν μπορεί να την μάθει με τον συνηθισμένο τρόπο διδασκαλίας.

Υπάρχουν πολλά είδη μαθησιακών δυσκολιών. Η πιο σοβαρή είναι η δυσλεξία η οποία έχει να κάνει με μειωμένη επίδοση του παιδιού στην ακρίβεια, την ταχύτητα ή την κατανόηση αυτού που διαβάζει.

Τα παιδιά με δυσλεξία διαβάζουν αργά, παραμορφώνουν τις λέξεις αντικαθιστώντας συλλαβές ή λέξεις (π.χ. γαγόνη αντί παγόνη, λεχώνα αντί χελώνα), παραλείπουν συλλαβές (π.χ. γεργός αντί γεωργός, υντουργός αντί υφαντουργός) ενώ παρόμοια λάθη κάνουν και όταν γράφουν.

Στο γράψιμο προστίθενται και λάθη γραμματικής, τονισμού, ορθογραφίας, καθρεφτίσματος (π.χ. 3 αντί ε, q αντί ρ) ενώ ο γραφικός τους χαρακτήρας είναι δυσανάγνωστος και η οργάνωση του γραπτού τους πολύ κακή (παραλείπουν σημεία στίξης, δεν έχουν παραγράφους).

Λόγω του ότι τα παιδιά αυτά τα καταφέρνουν εξίσου καλά με τους συνομηλίκους τους σε άλλους τομείς, μπορεί να είναι αρκετά δύσκολο να καταλάβετε ότι το παιδί σας έχει ειδική μαθησιακή δυσκολία σε κάποιο τομέα για την οποία πρέπει να λάβει ειδική εκπαίδευση. Οι ειδικές μαθησιακές δυσκολίες γίνονται εμφανείς όταν πρωτοπηγαίνει το παιδί σχολείο γιατί τότε αρχίζουν να διαβάζουν, να γράφουν και να κάνουν πράξεις. Αν το παιδί σας αντιμετωπίζει σοβαρές δυσκολίες σε ένα μάθημα παρά το γεγονός ότι το έχει διδαχθεί επαρκώς και έχει αφιερώσει χρόνο για να το μάθει, τότε χρειάζεται να απευθυνθείτε σε ειδικό.

Προβλήματα του Λόγου και της Επικοινωνίας

Ένα υγιές παιδί συνήθως έχει εμφανίσει λόγο μέχρι τους 18 μήνες. Σε γενικές γραμμές, μέχρι την ηλικία των 4-5 χρόνων το παιδί θα πρέπει να μπορεί να μιλά καθαρά.

Αν το παιδί σας είναι πάνω από 4 χρονών και δεν μιλάει «καθαρά»: μασάει λέξεις, παραλείπει, μπερδεύει ή αλλοιώνει φθόγγους με αποτέλεσμα άνθρωποι που δεν το

γνωρίζουν να μην καταλαβαίνουν τι λέει, μπορεί να αντιμετωπίζει προβλήματα που θέλουν ειδική αντιμετώπιση.

Δυσκολίες στην έκφραση που θα πρέπει να κινήσουν την προσοχή είναι σε ηλικία 2 ετών να μην χρησιμοποιεί λέξεις ή να μην κάνει προτάσεις ενώ στην ηλικία των 4 χρόνων το λεξιλόγιο του να είναι φτωχό (φτιάχνει προτάσεις μόνο με τρεις- τέσσερις λέξεις χωρίς άρθρα, συνδέσμους και προθέσεις), να δυσκολεύεται να βρει τις κατάλληλες λέξεις για να εκφραστεί και να κάνει συντακτικά λάθη.

Υπάρχουν και περιπτώσεις που η ομιλία του παιδιού είναι κατανοητή αλλά δυσκολεύεται να καταλάβει αυτό που του λένε ή να εκφράσει αυτό που θέλει. Πιθανόν να αντιμετωπίζει δυσκολίες στην κατανόηση όταν συχνά δεν καταλαβαίνει αυτό που του λέτε, όταν αδυνατεί να εκτελέσει απλές εντολές ή να ακολουθήσει τις οδηγίες σας, όταν δεν μπορεί να εντοπίσει καθημερινά αντικείμενα ή να καταλάβει αν μια πρόταση είναι ερώτηση ή άρνηση.

Αναμένεται αρκετά παιδιά κάποια στιγμή πριν πάνε στην Α΄ δημοτικού (μεταξύ 2 και 5 χρονών) να αρχίσουν να «κολλάνε» στον πρώτο ήχο της λέξης, να επαναλαμβάνουν την αρχική συλλαβή μιας λέξης ή ολόκληρη την λέξη (συνήθως είναι μικρές λέξεις όπως «και» ή άρθρα). Μερικές φορές αυτή η παροδική δυσκολία στην ροή του λόγου μπορεί να εξελιχθεί σε κάτι μόνιμο. Αν επιμένει θα πρέπει να λάβει ειδική βοήθεια για να το ξεπεράσει.

Μπορείτε να απευθυνθείτε σε:

- Ιατροπαιδαγωγικά Κέντρα
- Κέντρα Ψυχικής Υγείας
- Παιδοψυχιατρικά Τμήματα Γενικών Νοσοκομείων
- Υπηρεσίες Υγείας Ασφαλιστικών Ταμείων

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Καλαντζή – Αζίζι Α.: «Εφαρμοσμένη κλινική ψυχολογία στο χώρο του σχολείου», εκδ. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα, 1985

Σακελλαρόπουλου Π.: «Σχέσεις μητέρας και παιδιού τον πρώτο χρόνο ζωής», εκδ. Παπαζήση, Αθήνα, 2001

Παρασκευόπουλου Ι.: «Ψυχολογία των ατομικών διαφορών», εκδ. του ιδίου, Αθήνα, 1992

Τσιάντη Γ.- Μανωλόπουλου Σ.: «Σύγχρονα θέματα παιδοψυχιατρικής», εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα, 1989

05/12/2012